

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1023

Vragen van de leden **Kooiman** (SP) en **Volp** (PvdA) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *het van binnenuit kunnen vergrendelen van celdeuren* (ingezonden 12 november 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Dijkhoff** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 6 januari 2016). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 849.

Vraag 1, 3

Klopt het dat medewerkers van de Penitentiare Inrichting Sittard instructies hebben gekregen over de wijze waarop zij in een noodsituatie een van binnenuit geblokkeerde celdeur open kunnen maken? Klopt het dat zij de instructie hebben gekregen om gebruik te maken van een aantal gereedschappen, zoals een slijptol, om inbusbouten te verwijderen, insneden te maken in de borgbouten, het verwijderen van deze borgbouten en het verwijderen van de sluitkom?

Is het, gezien de benodigde deskundigheid, de tijd die het kost en de veiligheid van het personeel, volgens u wel een goede, snelle en veilige manier om te voorkomen dat deuren simpel van binnenuit vergrendeld kunnen worden? Zo ja, waarom?

Antwoord 1, 3

Het klopt dat deze instructie opnieuw onder de aandacht is gebracht van medewerkers in PI Sittard. Om veiligheidsredenen kan echter niet worden ingegaan op de wijze waarop een (geblokkeerde) celdeur van buitenaf kan worden geopend. De instructie die hiervoor geldt, is erop gericht om een van binnen vergrendelde celdeur zo snel en veilig mogelijk te openen.

Vraag 2, 4, 5

Klopt het dat de celdeuren in lijn met deze instructies aangepast moeten worden? Zo ja, wat zijn daar de redenen en de kosten van?

Zijn dergelijke instructies tijdelijk en dus alleen van kracht totdat uit onderzoek naar het incident te PI Zoetermeer¹ is gebleken wat er precies fout is gegaan bij het van binnenuit vergrendelen van de celdeur en het openbreken van deze celdeur? Zo nee, waarom niet?

Worden deze instructies rijksbreed toegepast in alle justitiële inrichtingen of zijn de instructies per inrichting anders? Welke andere instructies zijn er dan in omloop?

Antwoord 2, 4, 5

Naar aanleiding van het dodelijke steekincident in PI Haaglanden, locatie Zoetermeer, is een landelijke inventarisatie door de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) uitgevoerd naar de bevestiging van de celdeursloten en over de wijze waarop wordt gehandeld in geval van een geblokkeerd celdeurslot. Op basis van deze inventarisatie blijkt dat de celdeuren niet aangepast hoeven te worden. Wel worden in een aantal inrichtingen de bouten in de sluitkom vervangen ofwel de sluitkommen aangepast. Het incident is aanleiding om binnen alle inrichtingen van DJI de instructie voor het ontgrendelen van een geblokkeerd of defect celdeurslot nog eens extra onder de aandacht te brengen. Dit betreft een eenduidige instructie voor alle inrichtingen binnen DJI. Deze instructie is ook eerder meegeleverd toen het huidige brandveiligheidsslot in gebruik is genomen.

Vraag 6, 7

Welke andere mogelijkheden zijn of worden onderzocht om van binnenuit vergrendelde celdeuren snel en veilig open te krijgen? Indien dit niet het geval is, waarom dan niet?

Welke mogelijkheden zijn of worden onderzocht om te voorkomen dat gedetineerden zich kunnen insluiten? Indien dit niet het geval is, waarom dan niet?

Antwoord 6, 7

Dat een gedetineerde zijn celdeurslot moedwillig blokkeert en zich daarmee insluit kan nooit 100% worden voorkomen. De aanwezige voorzieningen maken dat de mogelijkheden hiertoe beperkt zijn. Er bestaan diverse mogelijkheden om een (moedwillig) geblokkeerd celdeurslot te openen of de betreffende cel weer toegankelijk te maken. In een crisissituatie heeft daarbij de meest eenvoudige en efficiënte wijze van openen de voorkeur.

Vraag 8

Zijn er meerdere incidenten geweest met van binnenuit vergrendelde deuren? Zo ja, hoeveel en in welke justitiële inrichtingen? Hoe is daar toen mee omgegaan?

Antwoord 8

Het komt sporadisch voor dat celdeursloten geblokkeerd worden of defect raken. In de gevallen waarbij dit gebeurt, is het de gedetineerde zelf die de celdeur opent, of wordt volgens de voorgeschreven procedure de celdeur van buitenaf geopend. Deze gevallen hebben niet geleid tot incidenten.

¹ <http://www.volkskrant.nl/binnenland/dode-bij-steekincident-gevangenis-zoetermeer~a4146054/>
<http://www.nrc.nl/nieuws/2015/09/20/politie-omsingelt-gevangenis-zoetermeer-een-persoon-afgevoerd/>